

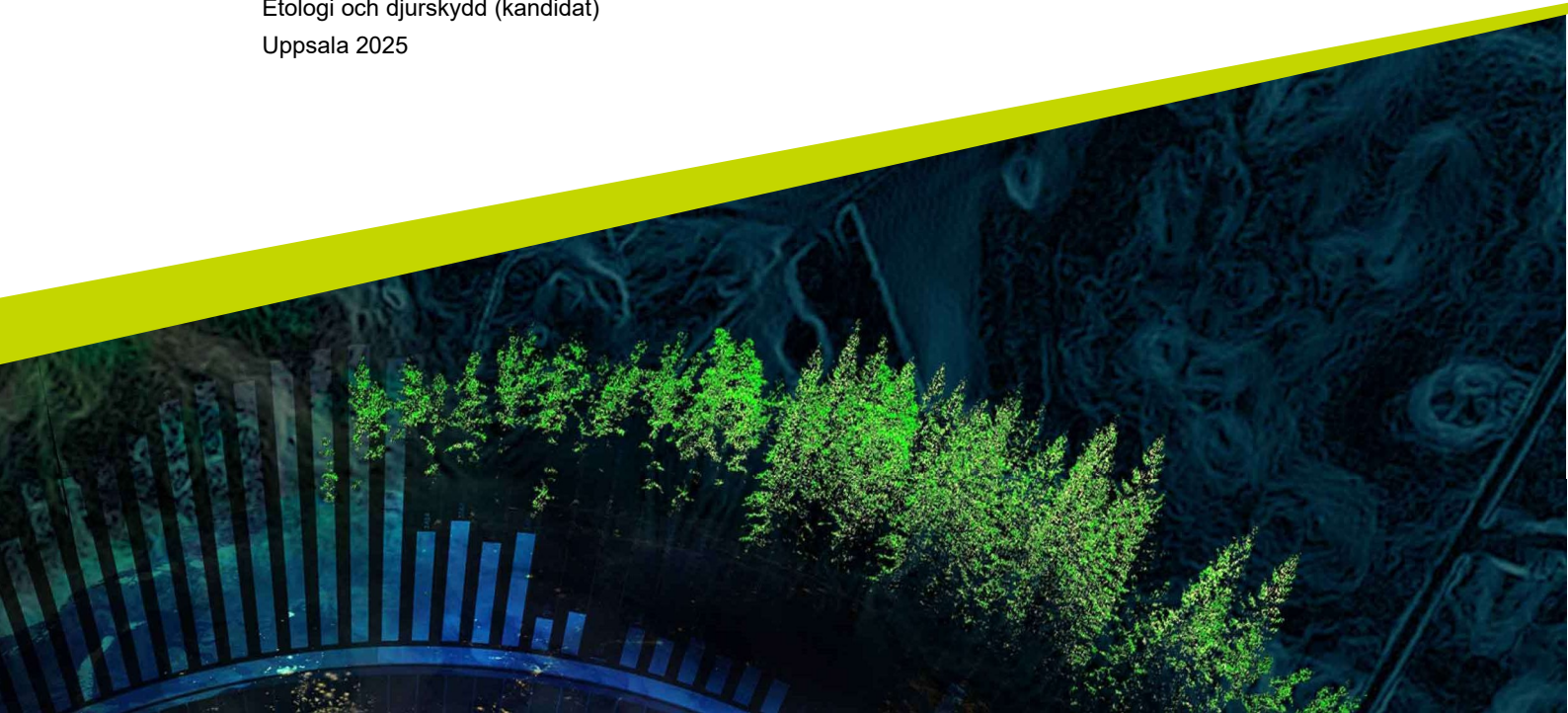

När blir det hundförbud?

– en analys av beslut om hundförbud i Sverige

Julia Öman

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Etologi och djurskydd (kandidat)
Uppsala 2025

När blir det hundförbud? – en analys av beslut om hundförbud i Sverige

When does a dog ban occur? – an analysis of dog ban decisions in Sweden

Julia Öman

Handledare:	Katja Lundqvist, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Examinator:	Jenny Loberg, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i biologi
Kurskod:	EX0867
Program/utbildning:	Etologi och djurskydd (kandidat)
Kursansvarig inst.:	Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2025
Upphovsrätt:	Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Nyckelord:	djurskydd, hundförbud, hund, länsstyrelsen, tillsynslagen, lagstiftning

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd

Abstract

In Sweden it is the County Administrative Board's responsibility to make decisions about dog bans. The aim of this study was to (1) identify the most recent documented factor leading to the dog ban decision, (2) explore to what extent the number of injunctions before a dog ban varies with regards to the most recent documented event in the cases and (3) search for potential trends in the development of the amount of dog ban decisions between 2018-2024. An analysis was conducted on all the dog ban decisions taken between 2018 and 2024. The results show that dog bans often are preceded by injunctions and are not used as a first measure. A dog attacking another dog or human were the two most frequent factors preceding a dog ban decision. The bans are most commonly used as a last resort where other interventions are considered to not be sufficient. Using a dog as a weapon or violation of a previous dog ban were the two factors that most often led to a dog ban without a previous injunction. Thus, insinuating the County Administrative Board's assessment of such a factor as grave and other interventions as not sufficient. There was an identifiable trend for the amount of dog ban decisions in Sweden made between 2018-2024. The amount of dog bans are increasing by the year. There was a large increase and slight decrease between the years of 2021-2023 which can most definitely be explained as effects caused by the pandemic. In conclusion, the dog bans are a powerful tool used the County Administrative Board meant to protect other animals and humans from becoming victim to a dog attack. They must however be well motivated and be based on solid and fair decision making. At the same time, the individual's attitude and actions greatly influences the decision-making process. The work shows that dog bans are a last resort measure that is only issued when no other measures are to be considered helpful.

Keywords: animal welfare, dog ban, dog, county administrative board, supervision laws, legislation

Innehållsförteckning

Figurförteckning	5
Förkortningar	6
1. Inledning	7
1.1 Tillsynslagstiftningen	7
1.2 Vad innebär ett hundförbud?	9
2. Syfte	11
2.1 Frågeställningar	11
3. Material och metod	12
3.1 Insamling av data	12
3.2 Bearbetning av data	12
3.3 Avgränsningar	14
4. Resultat	15
4.1 Antal beslut om hundförbud per länsstyrelse	15
4.2 Senaste dokumenterade händelsen som föregick ett beslut om hundförbud	16
4.3 Variationen av antal förelägganden per senaste dokumenterade händelse	17
4.4 Statistik över antal beslut per år mellan 2018–2024	18
5. Diskussion	19
5.1 Den senaste händelsen	19
5.2 Variation av förelägganden per händelsekategori	20
5.3 Trender mellan 2018–2024	22
5.4 Etiska perspektiv	23
5.5 Hållbarhetsperspektiv	23
5.5.1 Social hållbarhet (samhälleliga aspekter)	23
5.6 För- och nackdelar med vald metod	24
5.7 Felkällor	25
5.8 Litteraturens trovärdighet	25
6. Slutsats	26
Referenser	27
Populärvetenskaplig sammanfattning	30
Tack ..	31

Figurförteckning

Figur 1. Antal beslut om hundförbud varje länsstyrelse har meddelat 2018–2024.....	15
Figur 2. Fördelning av den senaste händelsen uppdelat i fem olika händelsekategorier .	16
Figur 3. Antal förelägganden som har meddelats i varje ärende beroende på den senaste dokumenterade händelsen	17
Figur 4. Antal beslut om hundförbud per år mellan perioden 2018–2024 för samtliga länsstyrelser som fattat beslut om hundförbud	18

Förkortningar

DL	Djurskyddslag (2018:1192)
SCB	Statistiska Centralbyrån
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
TL	Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter
WOAH	World Organisation for Animal Health

1. Inledning

Den nuvarande djurskyddslagstiftningen i Sverige skapades huvudsakligen utifrån allmänhetens oro över djurens levnadsvillkor (Lundmark, *et al.*, 2014). Sveriges medborgare har visat ett stort intresse för att värna om djurvälståndet i takt med den växande kunskapen från vetenskaplig forskning (Lundmark, *et al.*, 2014). Grundstenen för det svenska djurskyddet är djurskyddslagen (2018:1192) som kompletteras med djurskyddsförordningen (2019:66) samt föreskrifter. Syftet med lagen är att säkerställa ett gott djurskydd samt att främja en god djurvälstånd och respekt för djuren vi håller (1 kap. 1 § djurskyddslagen [2018:1192]). Djurskydd är ett begrepp som används när det kommer till människans handlingar gentemot djuren medan djurvälstånd definieras som hur djuren själva upplever att de har det, både fysiskt och psykiskt (prop. 2017/18:147; 2 kap. 1 § djurskyddslag [2018:1192]). Definitionen av djurvälstånd innebär därmed att djuren upplever ett gott välbefinnande. Faktorer som inkluderas i välbefinnande är sådant som beteendebehov, den biologiska funktionen, hälsa och även känslor (prop. 2017/18:147). Djuret kommer att uppleva sin välfärd som god om dessa faktorer är uppfyllda och inte upplever smärta eller rädsla. Djurvälståndet gäller därmed utifrån djurets eget välbefinnande och upplevelse medan djurskyddet handlar om hur djuret tas hand om, hur den inhyses samt hur den behandlas av människan (prop. 2017/18:147). Lagen är således menad att skydda våra djur, men det har även visat sig att ibland behöver faktiskt människan bli skyddad från djuren.

1.1 Tillsynslagstiftningen

Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, hädanefter kallad TL eller tillsynslagen, har i syfte att förebygga skador eller avsevärda olägenheter orsakade av hundar och katter (1 § TL). Utöver detta reglerar även lagen krav om märkning och registrering av hundar och katter (2 § TL). Då det största fokuset hamnar på hundar blir därmed tillsynslagens huvudsakliga uppgift att skydda allmänheten och andra djur från hundarna. I Sverige har vi idag 1 068 000 hundar respektive 768 000 hundägare registrerade i Jordbruksverkets hundregister (Jordbruksverket, 2025). Varje år skadas ett stort antal människor på grund av att hundar går till attack och biter (Statskontoret, 2024). Antalet dödsfall orsakade av att en hund har attackerat en människa ökar i successivt Europa (Striwing & Sarenbo, 2021). Under de senaste två decennierna har antalet hundrelaterade skador som folk har sökt vård för på sjukhus fördubblats (Loeb & Gray, 2022). Barn under 10 år och vuxna över 40 år är överrepresenterade i statistiken för hundattackerna som har lett till dödsfall (Sarenbo & Svensson, 2021). I dessa åldersgrupper är det oftast män som blir

attackerade (Sarenbo & Svensson, 2021). Bakgrunden till varför hunden gick till attack kan variera då flertal faktorer har identifierats. En av dessa faktorer är att ägaren brister i sin tillsyn över hunden och därmed inte kan förhindra att den orsakar skador eller avsevärda olägenheter för andra människor i samhället (Statskontoret, 2024).

Länsstyrelserna i Sverige har ansvar för att säkerställa att lagen följs. Detta görs genom att de handlägger inkomna klagomål och beroende på ärendet kan de besluta om förelägganden, omhändertaganden eller förbud (8, 11, 15 §§ TL). Enligt 8 § TL får den som brister i sin tillsyn över sin hund meddelas ett föreläggande som anses vara nödvändigt för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet. Föreläggandena kan innebära exempelvis att hunden ska vara kopplad under promenader. Ett sådant koppel ska som längst vara två meter långt och vara tillverkat av hållbart material (3 § Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter till lagen [2007:1150] om tillsyn över hundar och katter, föreskriftsnr 25FS 2022:2 A1, hädanefter kallad 25FS 2022:2 A1). Vidare kan hunden även behöva ha på sig en munkorg under promenader om länsstyrelsen anser att detta är nödvändigt för att förhindra oönskade händelser. Munkorgen ska då vara utformad på ett sådant sätt att den hindrar hunden från att bita men att den samtidigt tillåter hunden att hässa (4 § 25FS 2022:2 A1). I övrigt har länsstyrelserna ganska stor frihet att besluta om vad som ska föreläggas då det måste anpassas efter situationen och situationerna är ofta väldigt individuella. Länsstyrelserna utgår från proportionalitetsprincipen för att kunna ta ett välgrundat beslut som effektivt ska leda till att det oönskade beteendet slutar att upprepas (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). Föreläggandena får däremot inte strida mot Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter SJVFS 2020:8, saknr L 102.

Enligt 11 § TL får länsstyrelserna besluta om att omhänderta en hund när mindre ingripande åtgärder inte anses vara tillräckliga. Med mindre ingripande åtgärder syftas det till att exempelvis ett föreläggande inte skulle vara nog för att förhindra att händelsen upprepas (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). Det finns flera möjliga skäl som kan leda till att länsstyrelserna överväger ett omhändertagande. Dessa kan exempelvis vara att en hund har angripit eller skadat människa eller djur, att hunden har använts som vapen och bussats mot människa eller djur samt att den som har tillsynsplikt över hunden har avvaktat med att ingripa när hunden har attackerat människa eller djur (Sarenbo, 2019). Att en hund har använts som vapen och bussats mot annan människa eller djur innebär att en person uppmanar hunden till att attackera, vilket är en väldigt allvarlig gärning som väger mycket tungt i både ett beslut om omhändertagande men även ett beslut om hundförbud (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). I beslutet ska det finnas en motivation till varför mindre ingripande åtgärder bedömdes inte tillräckliga (32 §

Förvaltningslag [2017:900]). En omhändertagen hund ska undersökas, besiktas och sedan antingen överlåtas, säljas eller avlivas (6 § 25FS 2022:2 A1). Det är länsstyrelsen som tar det slutgiltiga beslutet om vad som ska ske med en omhändertagen hund (12 § TL). Undersökningen sker hos veterinären för att utreda om aggressionen kan orsakas av att hunden har skador och upplever smärta medan besiktningen sker hos Polismyndigheten för att undersöka hundens kamplust och beteenden (12 § 25FS 2022:2 A1). Endast i ett fåtal fall återlämnas hunden till ägaren (Statskontoret, 2024).

Vidare kan länsstyrelsen med stöd av tillsynslagen även besluta om att en person ska meddelas ett hundförbud. Enligt 15 § TL får den som allvarligt brister eller har allvarligt brustit i sin tillsyn över hunden meddelas hundförbud (15 § TL). Förbudet kan avse en viss tid och därmed anses vara tidsbestämt eller så kan förbudet gälla tills vidare. Länsstyrelserna beaktar särskilt om personen använde hunden som vapen eller har vid upprepade tillfällen brutit mot sina förelägganden eller förbud (15 § TL). Det kan även vara avgörande för länsstyrelsen att pröva hundförbud om djurhållarens hund har blivit omhändertagen tidigare. I de allra flesta fall ska förbudet gälla inom en bestämd giltighetstid (prop. 2006/07:126). Förbudet ska då inte vara kortare än ett år och inte längre än fem år. Det är endast i väldigt allvarliga fall som förbudet bör meddelas tills vidare (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). Personen som har fått ett hundförbud meddelat kan begära att länsstyrelsen gör en omprövning av beslutet i framtiden (prop. 2006/07:126). Beslutet går även att överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (26 § TL).

1.2 Vad innebär ett hundförbud?

Ett hundförbud enligt 15 § TL innebär att personen i fråga inte får äga eller ta hand om hundar. Detta innebär att man inte får vara hundvakt och passa någon annans hundar trots att personen själv inte äger hundarna (prop. 2006/07:126). Det är däremot fortfarande tillåtet att en person som har meddelats hundförbud får umgås med hundar så länge som personen inte bär ansvar över dem. Länsstyrelsen anser att det ska bedömas att man har ansvar över någon annans hundar om man till exempel rastar dem, passar dem, sköter dem, transporterar dem, matar dem, tävlar med dem eller annars har inflytande av hanteringen och skötseln av dem (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). Om man bryter mot ett hundförbud och har hand om en hund ändå kan man dömas för brott mot 15 § TL (22 § TL). Detta kan då leda till en åtalsanmälan samt att man straffas i rätten och kan då dömas till böter eller fängelse i högst ett år (22 § TL).

Ett hundförbud är en väldigt ingripande åtgärd (prop. 2006/07:126). Hundförbudet kan skapa stora konsekvenser för den berörda personen eftersom hundar ofta är en

del av familjen och betraktas som en familjemedlem (Benz-Schwarzburg, 2020). Att bli meddelad ett hundförbud syftar till att skydda andra människor i samhället från skada och avsevärd olägenhet genom att personen i fråga hindras från att äga eller införskaffa sig en hund (prop. 2006/07:126). Samtidigt kan det skapa en osäkerhet hos individer i samhället samt de som äger hundarna om man inte har någon vetskap om när det egentligen blir hundförbud. Den nuvarande tillgängliga informationen om hundförbud och dess omständigheter är knapp (Herwijnen, *et al.*, 2023). Detta leder till oklarheter kring rättssäkerheten för samhället. Transparensen av beslut om hundförbud kan stärkas genom att mer lättillgänglig information offentliggörs. Det är det som detta arbete kommer att bidra med.

2. Syfte

Syftet med denna studie har varit att analysera de beslut om hundförbud som Sveriges länsstyrelser har fattat mellan åren 2018–2024. Fokus kommer att ligga på att identifiera den senaste händelsen i besluten om hundförbud samt att undersöka hur antalet tidigare förelägganden kan variera med hänsyn till de senaste dokumenterade händelserna i ärendena. Detta för att kunna få en bild över när det blir hundförbud samt hur förloppen kan se ut. För att få en visualisering över eventuella trender i antalet hundförbud kommer även en sammanställning och analys göras över hur besluten har varierat över tid.

2.1 Frågeställningar

- Vilken var den senaste dokumenterade händelsen som föregick ett beslut om hundförbud?
- I vilken utsträckning varierar antalet förelägganden före ett hundförbud i förhållande till den senaste dokumenterade händelsen i ärendet?
- Finns det några tydliga trender i hur antalet hundförbud har förändrats mellan 2018 och 2024?

3. Material och metod

Detta arbete grundar sig framför allt på analyser av länsstyrelsernas allmänna handlingar angående beslut om hundförbud. Länsstyrelserna, som är uppdelade i 21 län, bedömdes alla vara relevanta för arbetet. Varje länsstyrelse kontaktades därför med en begäran om att ta del av dessa handlingar mellan åren 2018 och 2024 för att arbetet skulle kunna uppvisa en fullständig sammanställning av hundförbud i Sverige.

3.1 Insamling av data

Den data som har samlats in är sådana beslut som har meddelats med stöd av 15 § TL. Besluten innebär att individen får ett förbud att ha hand om hund, antingen under en tidsbestämd period eller tills vidare. Enligt 2 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) anses en handling vara allmän om den antingen har upprättats, förvarats eller anses ha varit inkommen till myndigheten. Därmed bedömdes dessa beslut om hundförbud vara allmänna handlingar. Med stöd av 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) har var och en rätt att ta del av dessa allmänna handlingar. Detta gäller såvida de inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). De berörda handlingarna begärdes ut genom kontakt med länsstyrelserna genom e-post. Begäran var formulerad så att den efterfrågade alla beslut som har meddelats med stöd av 15 § TL mellan 2018 och 2024. Länsstyrelserna hanterade ärendet olika skyndsamt. Länsstyrelserna i Blekinge, Gotland, Kronoberg, Västerbotten samt Östergötland meddelade att de inte hade några handlingar som begäran efterfrågade och lämnade därmed inte ut någonting. Resterande län lämnade ut begärda handlingar genom antingen e-post eller fysisk post. Insamlingsperioden varade i två veckor och efter avslutad insamling uppgick antalet beslut om hundförbud till 87 stycken. Totalt inkom 86 beslut i elektroniskt format och ett beslut inkom genom post i fysiskt pappersformat.

3.2 Bearbetning av data

När samtliga handlingar hade mottagits samlades dessa i en elektronisk mapp för att sorteras. Det beslut som inkom i fysiskt format skannades in för att kunna analyseras elektroniskt. Besluten gicks igenom översiktligt för att kunna sortera ut de beslut som hade fattats utanför den bestämda tidsramen. Totalt fanns det ett beslut som hade fattats år 2025 från Länsstyrelsen i Västra Götaland och därmed sorterades detta ut. Vid genomgången av besluten upptäcktes även en dubblett från

Länsstyrelsen i Jönköping som sorterades ut. Ett tredje beslut var ett beslut om att inte meddela hundförbud. Då detta inte har någon relevans för denna studie uteslöts även detta beslut. Efter genomgången och sorteringen fanns det kvar totalt 84 beslut.

För att besvara den första frågan sorterades alla beslut i en mapp där de var kategoriserade enligt län och ordnade enligt länens bokstavsordning. Länsstyrelsernas beslut gicks igenom en länsstyrelse i taget. Den senaste händelsen noterades i en kolumn i Microsoft Office Excel med härrörande länsstyrelses beslut som hänvisning i den andra kolumnen. För att identifiera den senaste händelsen i ett ärende gicks alla beslut noggrant igenom och en notering gjordes för varje händelse. När varje besluts senaste händelse var identifierad skapades en kategorisering av händelserna. Kategorierna som skapades var "använt hund som vapen", "brutit mot föreläggande", "hund attackerat hund", "hund attackerat människa" och "brutit mot hundförbud". Kategorierna "hund attackerat hund" samt "hund attackerat människa" benämndes som "attackerat" istället för "bitit", då det i många fall var att hunden agerade aggressivt och gick till anfall men inte alltid bet. I vissa ärenden var det oklart vad som verkligen var den senaste händelsen, då flera av händelsekategorierna kunde hända samtidigt. I ett sådant ärende identifierades istället händelsen genom länsstyrelsens motivering till varför de beslutade om hundförbud. De kategoriserade besluten sammanställdes i en tabell för att få en överblick av statistiken. Därefter kunde ett stapeldiagram skapas för att visualisera ett svar på frågeställningen.

Den andra frågan besvarades genom att utgå från resultatet i den första frågan. Ärendena sorterades utifrån deras kategori av senaste händelse och varje beslut gicks igenom för att identifiera antalet förelägganden som hade meddelats i ärendet. I flertalet beslut om hundförbud förekom det tidigare historik i ärendet från Polismyndigheten där de hade meddelat sina egna förelägganden. Dessa förelägganden bedömdes vara relevanta för arbetet och därför gjordes ingen distinktion mellan förelägganden från Polismyndigheten och förelägganden från länsstyrelserna. Resultatet av antalet förelägganden per ärende och händelse noterades i Microsoft Office Excel där det sammanställdes för att skapa ett grupperat stapeldiagram.

Den sista frågeställningen besvarades genom att varje beslut gicks igenom och året som hundförbudet meddelades noterades. Denna information sammanställdes sedan för att skapa ett linjediagram i Microsoft Office Excel för att kunna visualisera eventuella trender mellan åren 2018 och 2024.

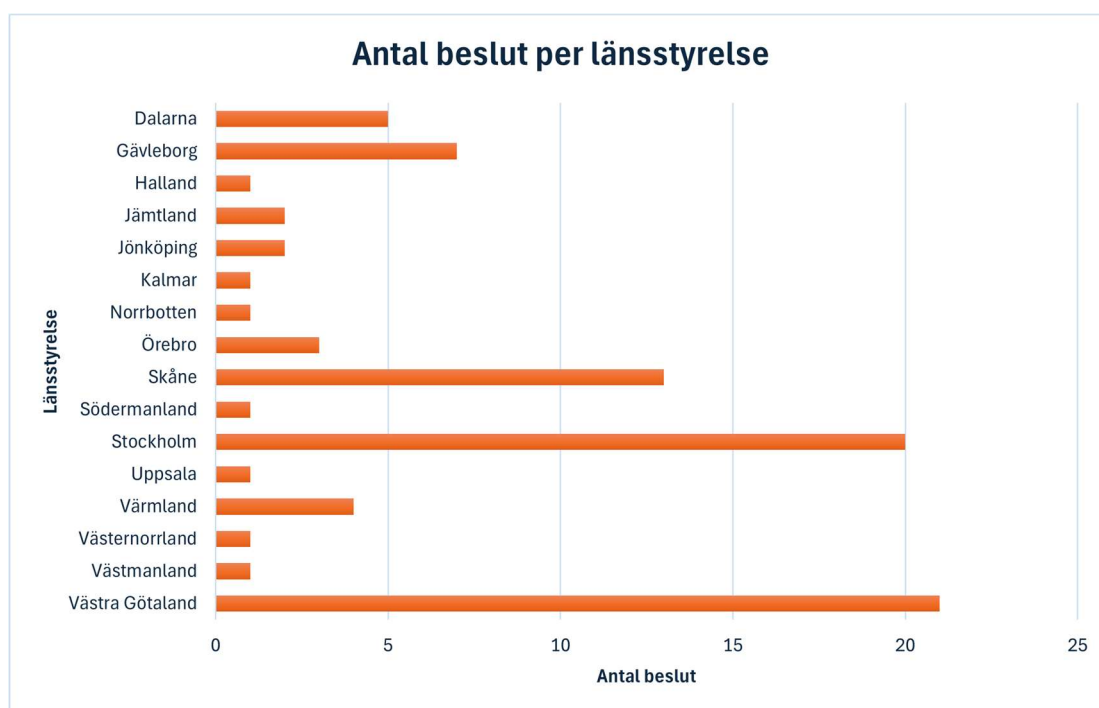
3.3 Avgränsningar

För att hålla arbetets omfattning på rimlig nivå inom kursens ramar valdes det att inte skilja mellan tidsbestämda hundförbud och hundförbud som gällde tills vidare. Då studiens fokus är på den senaste händelsen, antalet förelägganden samt antalet hundförbud mellan 2018 och 2024 bedömdes det att en sådan distinktion inte var relevant. Vidare valdes det att inte skilja mellan förelägganden och förelägganden med vite. Detta återigen för att inte arbetet skulle bli för brett samt att det inte har relevans för besvarandet av frågeställningarna. Begränsningen gällande tidsramen 2018 och 2024 gjordes för att kunna få med alla beslut om hundförbud som länsstyrelserna hade tagit fram till det senaste avslutade året.

4. Resultat

4.1 Antal beslut om hundförbud per länsstyrelse

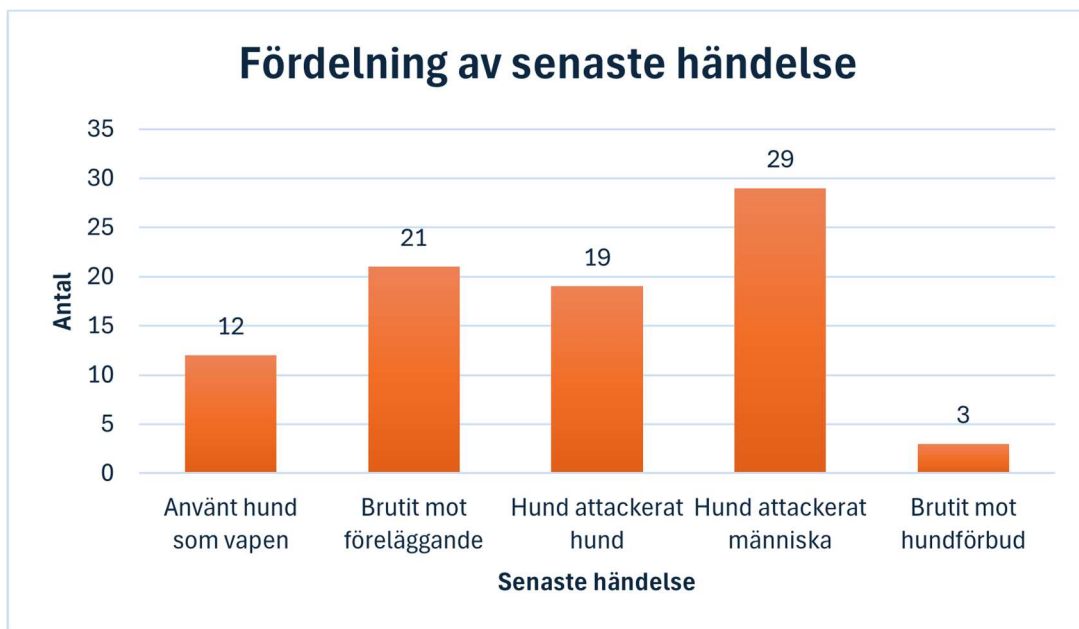
Totalt har det meddelats 84 beslut om hundförbud av Sveriges länsstyrelser från år 2018 till 2024. Länsstyrelserna i Blekinge, Gotland, Kronoberg, Västerbotten och Östergötland har inte meddelat några beslut om hundförbud enligt 15 § tillsynslagen och har därmed uteslutits från figuren. Som framgår av figur 1 kan man se att av de totalt 18 länsstyrelser som har meddelat hundförbud under perioden hamnar Stockholm och Västra Götaland i framkanten och kort därefter kommer Skåne.

Figur 1. Antal beslut om hundförbud varje länsstyrelse har meddelat 2018–2024.

4.2 Senaste dokumenterade händelsen som föregick ett beslut om hundförbud

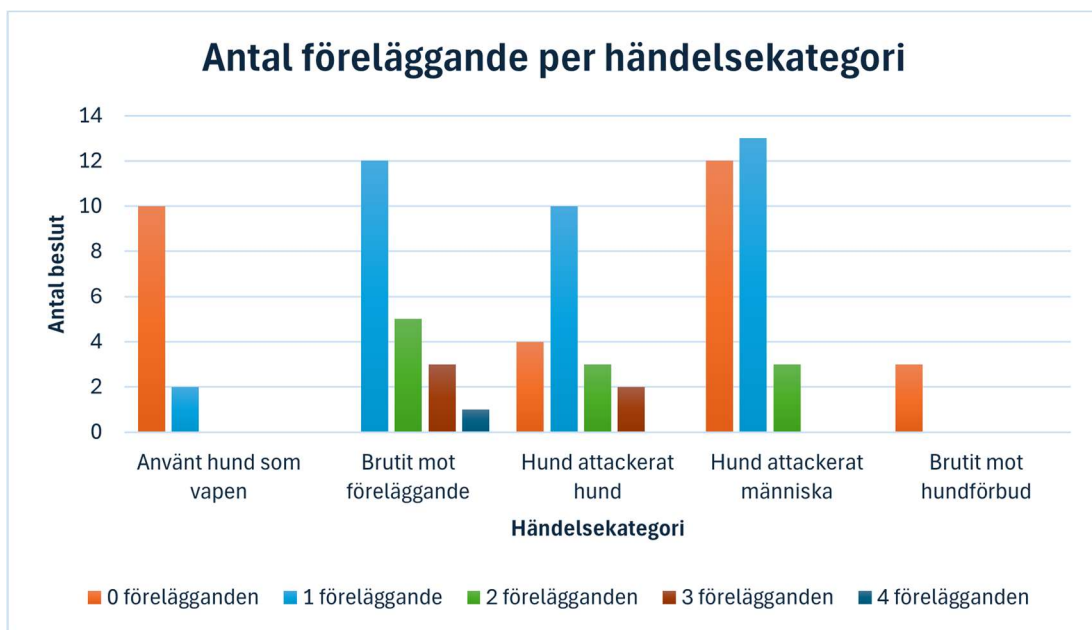
I de 84 besluten om hundförbud har den senaste händelsen kategoriserats som "hund attackerat människa" i majoriteten av fallen. Totalt motsvarar antalet beslut där hund attackerat människa cirka 34,5 %. Därefter följer kategorierna "brutit mot föreläggande" med 25 % av fallen och "hund attackerat hund" 22,6 % av fallen. Dessa tre händelser förekommer i en övervägande andel av besluten och tillsammans står de för 82,1% av besluten. Ur figur 2 kan man även avläsa att i 14,3% av besluten har den senaste händelsen identifierats som "använt hund som vapen". Den kategori av senaste händelse som har noterats allra minst i besluten är "brutit mot hundförbud". Totalt har detta skett i endast 3,6% av besluten.

Figur 2. Fördelning av den senaste händelsen uppdelat i fem olika händelsekategorier.

4.3 Variationen av antal förelägganden per senaste dokumenterade händelse

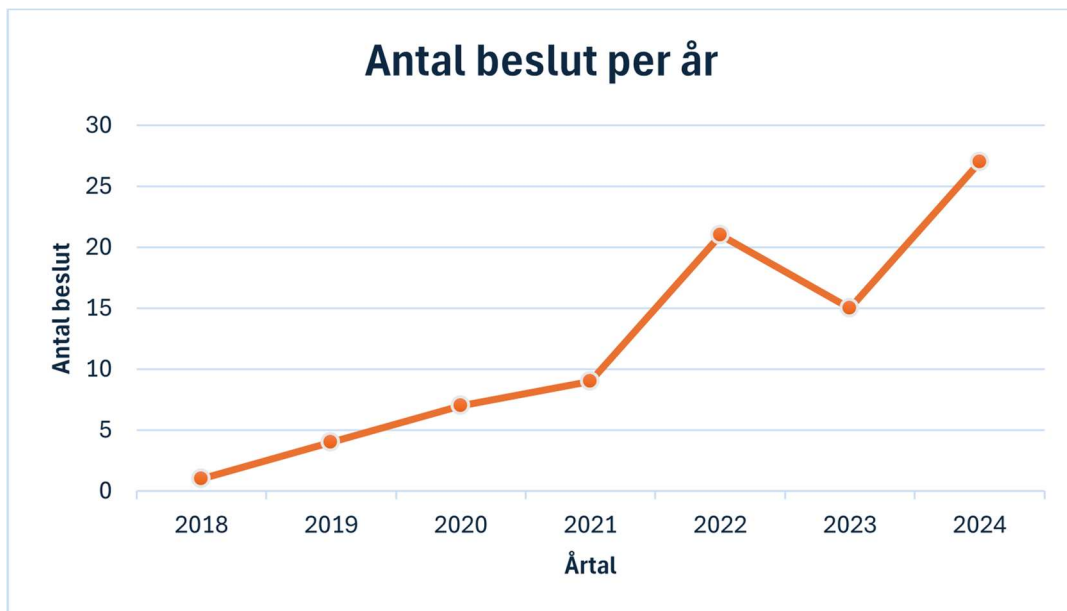
I besluten om hundförbud kunde de tidigare förelägganden som har meddelats i ärendet variera mellan 0 och 4 stycken. Efter en uppdelning enligt den aktuella händelsekategorin kan man se att det är mer vanligt att de personer som har använt sin hund som vapen eller har brutit mot ett tidigare hundförbud meddelas 0 förelägganden, jämfört med de andra kategorierna. I händelsekategorin "hund attackerat människa" har 13 av de totalt 29 hundförbud endast 1 föregående föreläggande. Därefter har 12 av de 29 hundförbuden inom kategorin meddelats 0 förelägganden. I händelsekategorierna "brutit mot föreläggande" samt "hund attackerat hund" dominerar att 1 föreläggande har meddelats. Genom figur 3 kan man tydligt avläsa att "använt hund som vapen" och "brutit mot hundförbud" meddelas hundförbud generellt sett direkt. Alltså utan att länsstyrelsen förelägger individen om andra åtgärder. Enligt kategorierna "brutit mot föreläggande", "hund attackerat hund" samt "hund attackerat människa" kan man avläsa att 1 föreläggande är vanligare att det meddelas innan ett beslut om hundförbud tas. I kategorin "hund attackerat människa" skiljer det sig dock endast ett beslut mellan det totala antalet för 0 förelägganden och 1 föreläggande.

Figur 3. Antal förelägganden som har meddelats i varje ärende beroende på den senaste dokumenterade händelsen.

4.4 Statistik över antal beslut per år mellan 2018–2024

Antalet beslut om hundförbud har ökat mellan åren 2018–2024. När länsstyrelsen tog över ansvaret för tillsynslagen under år 2018 meddelades det ett beslut om hundförbud. Denna siffra har ökat med åren och under 2024 har länsstyrelserna sammanlagt meddelat 27 stycken beslut om hundförbud. Antalet hundförbud per år skapar en stadig trendlinje som successivt ökar fram till år 2022. Under år 2023 bröts däremot den ökande trenden då antalet meddelade beslut om hundförbud minskade. Sammanfattningsvis har 84 beslut om hundförbud meddelats sedan 2018. Den största andelen av hundförbuden meddelades under de senaste åren från 2023 till 2024. Under dessa år meddelades 15 respektive 27 beslut vilket motsvarar totalt 50% (42 av 84).

Figur 4. Antal beslut om hundförbud per år mellan perioden 2018–2024 för samtliga länsstyrelser som fattat beslut om hundförbud.

5. Diskussion

Statistiken över antalet beslut om hundförbud per länsstyrelse visar tydligt att Västra Götaland, Stockholm och Skåne är de tre län som har meddelat flest beslut mellan 2018–2024. Den främsta orsaken till detta skulle kunna vara den stora befolkningen som är bosatt i länen. I dessa län finner man Stockholm, Göteborg och Malmö som är tre av Sveriges största städer (SCB, 2025). Mängden befolkning kan då antas ha en korrelation till mängden meddelade hundförbud. Statistiken stämmer bra överens med Jordbruksverkets statistik över vilka län som handlägger flest ärenden enligt tillsynslagen (Jordbruksverket, 2023).

5.1 Den senaste händelsen

Resultatet visar att den senaste händelsen kan delas in i fem olika kategorier ”hund attackerat hund”, ”hund attackerat människa”, ”brutit mot föreläggande”, ”brutit mot hundförbud” samt ”använt hund som vapen”. Alla fem händelsekategorier stämmer bra överens med vilka händelser vetenskapen har identifierat som har förelegat ett beslut om omhändertagande (Sarenbo, 2019). Den vanligaste senaste dokumenterade händelsen som föregick ett beslut om hundförbud var att en hund har attackerat en människa. Detta kunde identifieras i 29 av fallen, vilket utgör cirka 34,5 %. Anledningen till att denna kategori är vanligast kan vara att länsstyrelserna ser denna händelse som väldigt allvarlig och därmed leder det ofta till ett beslut om hundförbud. Länsstyrelserna lägger alltså stor vikt vid att prioritera människornas säkerhet. I och med att det är en allvarlig händelse kan det även vara så att just denna händelsekategori anmäls i större utsträckning än de andra. Det skulle även kunna tolkas som att det är denna typ av händelse som sker mest i vårt samhälle och att de andra händelsetyperna är mer ovanliga. I en artikel om Polismyndighetens anledningar bakom omhändertagande av hundar mellan år 2015–2016 hade ”hund attackerat människa” uppnått till 44 av 77 beslut (57 %) (Sarenbo, 2019). Att denna händelsekategori är vanligast även i beslut om hundförbud tyder på att resultatet stämmer bra överens med verkligheten.

I 21 respektive 19 fall noterades händelsetyperna ”brutit mot föreläggande” och ”hund attackerat hund”. Att en hundägare har brutit mot ett tidigare föreläggande kan ses som att deras ansvarstagande är bristfälligt och att de inte är villiga att följa de förelägganden som länsstyrelsen har meddelat dem. Detta leder till att länsstyrelsen har en stark motivation för att besluta om hundförbud då individen inte visar sig vara villig att ta de åtgärder som krävs för att förhindra skador eller olägenheter. Mycket av länsstyrelsens bedömning vilar på just detta. Hur personen i fråga agerar och resonerar. En person som tydligt visar att ett återupprepande inte

är aktuellt kommer inte att meddelas ett hundförbud då det inte anses uppfylla någon det syfte som hundförbuden är menade att uppfylla (15 § TL).

Kategorin ”använt hund som vapen” förekommer endast i 12 fall, vilket motsvarar cirka 14,3 %. Jämfört med besluten om omhändertagande av hund av polismyndigheten 2015–2016 uppnådde denna händelse 6 av 77 beslut (7,8 %) (Sarenbo, 2019). Att använda sin hund som vapen är en väldigt allvarlig gärning som kan orsaka stora skador och olägenheter för flertalet personer. Vid bedömningen om ett hundförbud ska meddelas eller ej ska länsstyrelserna särskilt beakta om hunden har använts som vapen (15 § TL). En sådan händelse är alltså en stark motivation till att meddela en person hundförbud. En person som använder, eller hotar att använda sin hund som vapen anses vara ansvarslös och brister stort i sin tillsyn. Som hundägare har man ett ansvar att ha tillsyn över sin hund. Om detta inte görs riskerar man att få sin hund omhändertagen och bli prövad för hundförbud. Anledningen till att det endast har meddelats 12 hundförbud mellan åren 2018–2024 i kategorin ”använt hund som vapen” kan vara att denna händelse är mer ovanlig än de andra och förekommer i en betydligt mindre utsträckning. Enligt dokumentationen i ärendena sker denna händelse vanligtvis gentemot polismän som försöker utöva sin roll i samhället.

Slutligen har endast tre beslut i händelsekategorin ”brutit mot hundförbud” meddelats. Detta motsvarar cirka 3,6 % av besluten. Detta kan tyda på att även denna typ av händelse är mycket ovanlig i anmälningarna. Personerna som har brutit mot sitt hundförbud har haft ett tidigare meddelat hundförbud som länsstyrelsen har valt att tidsbestämma. Hundförbudet skulle alltså vara mellan ett till fem år. På grund av att individen har brutit mot detta hundförbud ansåg länsstyrelsen att den åtgärd som är mest lämplig är att meddela ett hundförbud som inte är tidsbestämt. Det nya hundförbudet som meddelas gäller därmed tills vidare. Hundförbudet går däremot att ompröva. Sammanfattningsvis visar resultatet en varierad fördelning av de olika händelsekategorier.

5.2 Variation av förelägganden per händelsekategori

Resultatet visar att det finns tydliga skillnader i antalet förelägganden som har meddelats i olika händelsekategorier. I de händelser som har kategoriserats som ”använt hund som vapen” har personerna blivit meddelade hundförbud vanligtvis utan föregående förelägganden. Detta innebär att länsstyrelserna ser denna händelse som så pass allvarlig och att ett föreläggande inte hade förhindrat händelsen från att återupprepas. Ett beslut om hundförbud meddelas därför direkt till den person som med avsikt har använt sin hund för att skada eller hota att skada någon annan. I de tre ärenden där den senaste händelsen identifierades som ”brutit mot hundförbud”

har även dessa personer blivit meddelade ett hundförbud utan att föreläggas. Detta talar lite för sig själv då länsstyrelsen inte kommer se att ett föreläggande är nödvändigt eller meningsfullt för situationen. Personen meddelas därför ett hundförbud igen. I samtliga ärenden har personen i fråga alltså redan blivit meddelad ett tidigare beslut om hundförbud som länsstyrelsen har satt som tidsbegränsat. Genom att bryta mot detta hundförbud ser länsstyrelsen inte att andra mindre ingripande åtgärder som aktuellt. Individen meddelas därför ett hundförbud som gäller tills vidare.

Till skillnad mot de andra händelsekategorier kan man se att ”brutit mot föreläggande”, ”hund attackerat hund” och ”hund attackerat människa” är sådana händelser där personen oftast blir meddelad antingen ett eller flera förelägganden innan ett beslut om hundförbud meddelas. Det varierade resultatet indikerar att länsstyrelsen finner att framtida händelser kan undvikas genom att de meddelar ett föreläggande till personen. Därmed har länsstyrelserna fått en uppfattning om att personen i fråga är mottaglig för att genomföra åtgärder för att undvika att framtida skador eller olägenheter inträffar. Länsstyrelserna gör alltså en alltid en gedigen individbedömning i varje fall för att komma fram till vad som är den mest lämpliga lösningen (Länsstyrelsen, 2022). Forskning har däremot visat att hundägarna som, till följd av att deras hund har skadat antingen en människa eller ett djur fått sin hund omhändertagen, ofta agerar tillbakadraget, aggressivt eller förnekande i situationen (Herwijnen, *et al.*, 2023). Denna inställning är någonting som länsstyrelsen noga beaktar vid ett beslut om hundförbud (Länsstyrelsen, 2022). Det är dock viktigt att poängtera att dessa hundägare är få och det finns allt fler hundägare som är samarbetsvilliga och uppvisar en vilja att undvika att händelsen upprepas (Herwijnen, *et al.*, 2023).

I kategorin ”hund attackerat människa” finns det dock även många ärenden där personerna har blivit meddelade hundförbud utan föregående förelägganden. Detta visar att länsstyrelserna ser händelsen som väldigt allvarlig där ett beslut om hundförbud kan anses vara den enda lösningen som kommer att undvika att händelsen upprepas. Forskning visar att en hund som har attackerat en människa en gång blir i störst utsträckning omhändertagen (36 %) (Herwijnen, *et al.*, 2023). Vidare har att en hundägare blivit meddelad minst ett föreläggande identifierats i 19 % av fallen (Herwijnen, *et al.*, 2023). Denna siffra skiljer sig från detta arbete där de personer som har blivit meddelade minst ett föreläggande inom denna kategori uppnår 57 %. Det som kan vara skillnaden mellan att man meddelas föreläggande eller inte inom kategorin ”hund attackerat människa” kan mycket väl vara hur djurhållaren agerade innan, under och efter händelsen. Personens agerande kan tydligt visa hur villiga de var att undvika eller avsluta händelsen. Vidare är det mycket avgörande hur individen bemöter länsstyrelsen och huruvida denne är villig

att implementera de förändringar som krävs för att undvika att situationen upprepas. En person som inte alls försökte undvika eller avsluta attacken samt avvisar länsstyrelsens kommentarer kan med stor sannolikhet bli meddelad ett beslut om hundförbud.

5.3 Trender mellan 2018–2024

Resultatet visar en ökning som kan förklaras av olika faktorer. Under 2018 tog länsstyrelsen över ansvaret för tillsynslagen vilket i sig kan förklara varför antalet beslut är som lägst just då. Året skulle kunna ses på som en inkörningsperiod där länsstyrelsen kommer sig till rätta med utövandet av lagen. Ökningen därefter kan möjligtvis därför delvis förklaras genom att länsstyrelserna har fått ökad kännedom om lagen och har med tiden införskaffat sig mer erfarenheter i hur de handlägger lagens bestämmelser. Länsstyrelsen tog dessutom inte över ansvaret för tillsynslagen förrän den 1 juni 2018. Under 2018 hade länsstyrelsen alltså endast ansvar över lagen i sju månader. Detta kan då förklara varför resultatet var lågt och endast ett beslut togs. Den markanta ökningen som sker mellan 2021 och 2022 skulle kunna förklaras genom pandemin som bröt ut under 2020 (Fernández-de-las-Peñas *et al.*, 2021). Under den tidiga perioden av pandemin hade allt fler personer införskaffat en hund (O'Hara, 2024). Sedan pandemin startade vet man att antal hundattacker gentemot människor har ökat med 26 % (Loeb & Gray, 2022). Anledningen till att detta skedde kan vara att allt fler människor införskaffade en hund eller att hundens socialisering blev bristfällig på grund av isoleringen (Loeb & Gray, 2022). Den branta ökningen som skedde under år 2022 kan förklaras genom att länsstyrelsernas prioritering påverkades av covid-19. Antalet rutinärenden minskades drastiskt medan man istället valde att lägga större fokus på klagomålsärenden (Jordbruksverket, 2023). Detta främst på grund av de restriktioner som uppstått för att bekämpa pandemin. Minskningen som skedde året därefter kan förklaras genom att länsstyrelsen påverkades av att personalen drabbades av frekvent sjukdom eller andra symptom (Jordbruksverket, 2023).

Länsstyrelsen tog emot ca. 5000 anmälningar gällande tillsynslagen under 2022. Utav dessa var det endast ca. 530 beslut som gav hundägaren någon slags konsekvens (Jordbruksverket, 2023). Detta innebär att endast 10 % av anmälningarna leder någonvart. Utav dessa 10 % utgör hundförbuden endast en bråkdel. Resultatet visar att antalet hundförbud som meddelas ökar successivt men i relation till alla andra tillsynsrelaterade ärenden som länsstyrelsen handlägger är antalet beslut minimalt.

5.4 Etiska perspektiv

Att bli meddelad ett hundförbud är en mycket ingripande åtgärd (prop. 2006/07:126). Denna kan skapa stora reaktioner och känslor hos individen som blir meddelad beslutet. Ett hundförbud innebär att man måste göra sig av med sin nuvarande hund och att man inte kan införskaffa en ny. Detta kan vara mycket jobbigt för individerna som ofta ser på sina djur som familjemedlemmar. Dessa djur kan betyda allt för sina ägare men samtidigt måste man göra en avvägning för samhällets säkerhet. Man ska inte behöva gå utomhus och känna sig rädd för att bli attackerad av någons hund. Ur ett utilitaristiskt perspektiv bör den rätta handlingen anses vara den som leder till störst nytta för flest antal människor (Savulescu *et al.*, 2020). Enligt denna teori är den rätta handlingen att man fråntar personens hund för att uppnå störst nytta för människorna runtomkring i samhället. En persons lycka över att äga en hund väger alltså inte tyngre än flera personers rädsla över att möta denna hund. Den ökade tryggheten för samhället är den avgörande faktorn som definierar handlingens rättfärdighet.

I många fall befinner sig ägaren i något slags missbruk, psykisk instabilitet eller brottslighet (Referensgruppen för 287-ärenden, 2022). Detta kan påverka deras handlingar och vara en förklaring till varför situationen som ledde till ett hundförbud uppstod. Dessa personer blir meddelade hundförbud och sedan avslutas ärendet. Djuren blir borttagna men människan lämnas kvar. Det förekommer alltså att man räddar människorna runtomkring genom att frånta djurhållaren sina djur men man räddar inte djurhållaren. Enligt dygdetiken är en av de viktiga komponenterna att man har ett gott moraliskt ansvar (Humbyrd, 2020). Att avsluta ärendet och lämna djurhållaren i sin nuvarande situation kan ses som att man brister i sitt moraliska ansvar.

5.5 Hållbarhetsperspektiv

5.5.1 Social hållbarhet (samhälleliga aspekter)

För att skapa en social hållbarhet krävs det att människor och djur kan leva tillsammans i trygghet. För att uppnå detta krävs det bland annat att man har ett fungerande system av hundförbud. Hållbarheten kommer att hållas stabil om hundförbuden bidrar till att undvika hundattacker i samhället. Vare sig attacken sker mot en människa eller ett annat djur kan det skapa en stor oro för folket runtomkring. Samtidigt kan besluten orsaka stora konsekvenser för ägaren. Detta innebär att det ligger en stor vikt i att länsstyrelsen tar ett välgrundat och välmotiverat beslut som är proportionerligt till händelsen.

Utöver trygghet i samhället är det även viktigt att processen för hundförbud är rättssäker och främjar Sveriges demokrati. Rättssäkerheten är menad att skapa ett enat land vars myndigheter bedömer alla medborgare på ett likartat sätt (5 § Förvaltningslag [2017:900]). För att öka rättssäkerheten är det av stor vikt att länsstyrelserna arbetar med samsyn och bedömer lika i lika fall. Stora skillnader mellan bedömningar i snarlika ärenden skapar en otrygghet i processen för hundförbud. Genom att länsstyrelserna är transparenta och utförliga i sina beslut ökar rättssäkerheten. Aspekten angående demokrati är av stor vikt då lagstiftningen skapas av folkvalda individer som befolkningen ger stor tillit. Genom möjligheten att ompröva ett beslut om hundförbud främjas befolkningens fri- och rättigheter vilket i sin tur främjar Sveriges demokrati. Länsstyrelsens rutin att främst meddela hundförbud som är tidsbestämda framhäver även individens rättighet att göra en förändring vilket ökar den sociala hållbarheten.

5.6 För- och nackdelar med vald metod

Metoden som användes i arbetet har möjliggjort att man kan visa en inblick i hur tillsynslagen tillämpas i praktiken. En fördel med metoden är att den har baserats på verkliga ärenden som skapar en bred bild över hundförbuden som har meddelats i Sverige samt deras tidigare förelägganden. Att samla in hundförbuden från länsstyrelsen genom en begäran om allmänna handlingar var en effektiv metod för att få tag i grundmaterialet i studien. Länsstyrelserna återkopplade snabbt och handlade min begäran inom några dagar. Endast en länsstyrelse behövde längre tid på sig än så då de hade skickat fel beslut. Ur ett miljöperspektiv var metoden en fördel då alla förutom en länsstyrelse lämnade ut handlingarna elektroniskt. En nackdel med val av metod för denna studie är att Polismyndighetens förelägganden ansågs vara av relevans för studiens resultat men det fanns ingen möjlighet att ta del av deras dokumentation och motivering till föreläggandena. Detta innebar att man möjligtvis skulle kunna missa någonting som länsstyrelserna hade tagit i åtanke när de meddelade beslut om hundförbud.

Däremot är arbetet ändå betydelsefullt för kartläggning av hur länsstyrelsen tillämpar tillsynslagen samt för att få en bild av hundförbud i Sverige. Genom arbetets resultat har det framkommit insikter i vad som har varit de senaste dokumenterade händelserna i ärendena vilket kan ses på länsstyrelsernas initiering av en prövning av hundförbud. Resultatet över hur många förelägganden som kunde identifieras i varje ärende beroende på händelsekategori målar en tydlig bild av länsstyrelsens bedömning och agerande. Resultaten kan användas av myndigheter och myndighetsutövare för att få en inblick i hur hundförbuden ser ut i Sverige, men även allmänheten och hundägare som vill kunna förstå processen och vilka omständigheter som kan resultera i ett hundförbud.

5.7 Felkällor

Den tydligaste felkällan med arbetet är att det inte är tydligt i alla ärenden vad som var den senaste incidenten. I vissa fall kan flera händelser ske på en och samma gång och då blir den senaste händelsen en tolkningsfråga då en avvägning görs över vad som var mer allvarligt. I andra ärenden kan hundförbudsprövningen ha initierats innan den senaste händelsen skedde och därmed skapar den dokumenterade senaste händelsen en felkälla. För att motverka detta har händelserna noga utforskats. I ärenden där den senaste dokumenterade händelsen sker samtidigt som andra händelser kategoriserar endast den huvudsakliga händelsen. Alltså, sådana händelser som skedde till följd av den huvudsakliga händelsen dokumenteras inte. Vidare användes länsstyrelsens egen motivering till varför de valde att meddela ett hundförbud för att säkerställa att det var just denna händelse som räknas som den senaste händelsen som föregick ett hundförbud.

5.8 Litteraturens trovärdighet

Den litteratur som har använts inom arbetet har varit från trovärdiga källor såsom lagstiftning, vetenskapliga artiklar eller myndigheter och deras beslut. För att vidare säkerställa källornas trovärdighet har endast aktuella vetenskapliga artiklar valts. Den äldsta artikeln som har använts i arbetet är publicerad 2014 men värderas som viktig och trovärdig på grund av dess författare som är experter inom ämnet. Informationen som införskaffades från denna artikel är dessutom ingenting vars trovärdighet påverkas av tiden. Forskning om hundförbud i Sverige är väldigt fåtalig och detta har fått valet av litteratur att breddas till andra närliggande ämnen för att kunna möjliggöra en analys och diskussion.

6. Slutsats

Ett beslut om hundförbud enligt 15 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter är en ingripande åtgärd menad att skydda människor och djur från skador eller olägenheter. Syftet med denna studie var att undersöka vilka omständigheter som vanligtvis föregår ett beslut om hundförbud. Resultatet har visat att ärendenas senaste händelser kan delas in i fem kategorier; ”brutit mot hundförbud”, ”hund attackerat hund”, ”hund attackerat människa”, ”brutit mot föreläggande” samt ”använt hund som vapen”. Kategorierna ”hund attackerat människa” och ”hund attackerat hund” är de händelser som har skett oftast i ärendena. Vidare kunde antalet tidigare förelägganden i varje händelsekategori visa hur länsstyrelserna vanligtvis gör sin bedömning. I kategorierna ”hund använts som vapen” och ”brutit mot hundförbud” blir man oftast meddelad ett hundförbud direkt utan att bli meddelad ett föreläggande först.

Mellan åren 2018–2024 har antalet hundförbud ökat successivt. Från år 2021 till 2022 kan man se en markant ökning av antalet hundförbud som har meddelats i Sverige. Denna ökning skulle kunna förklaras genom att pandemin orsakade en omprioritering hos länsstyrelserna som resulterade i att allt fler klagomålsärenden handlades och därmed togs fler beslut om hundförbud under 2022. Mellan 2022 till 2023 skedde en minskning vilket kan förklaras genom att pandemin påverkade personalstyrkan genom att de drabbades av sjukdom eller andra symptom.

Resultatet visar att hundförbuden oftast meddelas efter att individen har meddelats förelägganden. Ett hundförbud är därför oftast inte den första åtgärden som länsstyrelsen försöker att implementera. Samtidigt påverkar individens inställning väldigt mycket i beslutsprocessen (prop. 2006/07:126). Sammanfattningsvis visar arbetet att hundförbuden är en sista åtgärd som endast meddelas när inga andra åtgärder anses vara till hjälp.

Referenser

Benz-Schwarzburg, J., Monsó, S. & Huber, L. 2020. How Dogs Perceive Humans and How Humans Should Treat Their Pet Dogs: Linking Cognition With Ethics. *Frontiers in psychology*, 11, 584037–584037.

Djurskyddslagen (2018:1192)

Fernández-de-las-Peñas, C., Palacios-Ceña, D., Gómez-Mayordomo, V., Cuadrado, M.L. & Florencio, L.L. 2021. Defining Post-COVID Symptoms (Post-Acute COVID, Long COVID, Persistent Post-COVID): An Integrative Classification. *International journal of environmental research and public health*, 18 (5), 2621-

Förvaltningslag (2017:900)

Herwijnen, I.R. van, van der Borg, J.A.M., Kapteijn, C.M., Arndt, S.S. & Vinke, C.M. 2023. Factors regarding the dog owner's household situation, antisocial behaviours, animal views and animal treatment in a population of dogs confiscated after biting humans and/ or other animals. *PloS one*, 18 (3), e0282574–e0282574.

Humbyrd, C.J. 2020. Virtue Ethics in a Value-Driven World: What Do We Owe Other People's Patients? *Clinical orthopaedics and related research*, 478 (2), 223–224

Jordbruksverket, 2025. <https://jordbruksverket.se/e-tjanster-databaser-och-appar/e-tjanster-och-databaser-djur/hundregistret/statistik-ur-hundregistret>, använd 2025-04-26

Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Loeb, J. & Gray, A. 2022. Dog attacks: why was 2022 so bad? *Veterinary record*, 191 (12), 487–489.

Lundmark, F., Berg, C., Schmid, O., Behdadi, D. & Röcklinsberg, H. 2014. Intentions and Values in Animal Welfare Legislation and Standards. *Journal of agricultural & environmental ethics*, 27 (6), 991–1017

Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter till lagen [2007:1150] om tillsyn över hundar och katter, föreskriftsnr 25FS 2022:2 A1

- Jordbruksverket, 2023. Nationell djurskyddsrapport 2022. En redovisning av kontrollmyndigheternas arbete. Jönköping: Jordbruksverket
- O'Hara, N. 2024. Dog bites are increasing in frequency and severity – a sustained effect following the COVID-19 pandemic. *Journal of plastic, reconstructive & aesthetic surgery*, 95, 21–23
- Proposition 2006/07:126 2007. Tillsyn över hundar och katter. Jordbruksdepartementet. Stockholm: Regeringskansliet
- Proposition 2017/18:147 2018. Ny djurskyddslag. Näringsdepartementet. Stockholm: Regeringskansliet
- Referensgruppen för 287-ärenden. 2022. Handbok för handläggning av ärenden enligt lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Version 1 antagen 2022-11-09. [Intern handbok]
- Savulescu, J., Persson, I. & Wilkinson, D. 2020. Utilitarianism and the pandemic. *Bioethics*, 34 (6), 620–632
- Sarenbo, S. & Svensson, P.A. 2021. Bitten or struck by dog: A rising number of fatalities in Europe, 1995–2016. *Forensic science international*, 318, 110592–
- Sarenbo, S.L. 2019. Canines seized by the Swedish Police Authority in 2015–2016. *Forensic science international*, 296, 101–109
- SCB, 2025. https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkning/#lan_och_kommuner, använd 2025-05-27
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter SJVFS 2020:8, Saknr L 102
- Statskontoret, 2024. Hund under kontroll - Förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen. 2024:5. Stockholm: Statskontoret
- Striwing, H. & Sarenbo, S. 2021. Dog owners' supervising duty and criminal negligence – A critical review of two judgments by Swedish courts

of appeal. Forensic science international. Animals and
environments, 1, 100031-

Tryckfrihetsförordning (1949:105)

Populärvetenskaplig sammanfattning

Som hundägare har man ett stort ansvar. Ansvaret sträcker sig både över hunden och dess välmående och över att undvika att den orsakar skada eller olägenheter i samhället. I Sverige finns Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter som är menad att skydda människor och djur från just detta. Men när en hundägare brister i sitt ansvar över sin hund, vad händer då?

Länsstyrelsen är den myndighet som bär ansvaret över tillsynslagen och har enligt den möjlighet att besluta om hundförbud. Personer som blir meddelade hundförbud får inte längre äga eller ansvara över en hund. I detta arbete har dessa hundförbud undersökts för att kunna definiera den senaste händelsen som skedde innan hundförbudet, hur många förelägganden som har meddelats innan besluten om hundförbud i varje händelsekategori samt hur antalet meddelade hundförbud har sett ut mellan åren 2018–2024.

Besluten som har analyserats är alla beslut som varje länsstyrelse har tagit i Sverige mellan åren 2018–2024. Resultatet visar att de senaste händelserna kan delas in i fem kategorier; ”hund attackerat hund”, ”hund attackerat människa”, ”använt hund som vapen”, ”brutit mot föreläggande” och ”brutit mot hundförbud”. Vidare kan man avläsa att de händelser som sker i den större delen av besluten är ”hund attackerat hund” samt ”hund attackerat människa”. Antalet förelägganden som har meddelats per händelsekategori visar hur länsstyrelsen gör olika bedömningar beroende på vilken händelse som har skett. Utöver händelsen sker även en bedömning utifrån hur individen har agerat innan, under och efter händelsen. Statistiken av antalet hundförbud mellan 2018–2024 visar att det sker en successiv ökning bortsett från viss påverkan under 2021–2023, som troligtvis kan förklaras av pandemin.

Hundförbud är en väldigt ingripande åtgärd som väcker många känslor. I takt med att antalet hundar har ökat i samhället samt att antalet hundattacker ökar är det av stor vikt att länsstyrelserna har möjlighet att meddela sådana beslut som de bedömer är nödvändiga för att förhindra eller undvika skador eller olägenheter. Hundförbuden kan skapa stora konsekvenser för hundägaren men samtidigt väger den skada som hunden kan göra gentemot andra människor och djur tyngre. Slutsatsen är att hundförbuden är viktiga verktyg i samhället men som kräver en god motivering och en välgrundad bedömning för att förhindra att människor eller djur far illa.

Tack

Jag vill rikta ett stort tack till Katja Lundqvist som har agerat som min handledare under arbetets gång. Den konstruktiva kritiken och feedbacken som jag har fått av henne har förbättrat mitt arbete på många sätt och hjälpt mig komma framåt i arbetsgången. Jag vill även tacka alla länsstyrelser som har sekretessprövat och skickat alla handlingar till mig. De hade alla ett vänligt bemötande och handlade min begäran skyndsamt. Allra sist vill jag även tacka min kritiska vän som framförde många kloka kommentarer och viktiga tankar som har fått mig att resonera ur en annan synvinkel.

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Julia Öman har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.